

Jumalateenistus Nõos P, 07.05.23 kell 11.00, *Cantate*

Lektsioonid: Js 32:15–20; Rm 8:9–11

Pihikõne: 1Kr 15:25

Jutlus: Jh 17:6–10

Laulud: 264 (1–4); 268 (1–3, 4); 270 (1–3); 276 (1–5)

Ma olen teatavaks teinud sinu nime inimestele, keda sina mulle oled andnud maailmast. Nad olid sinu omad, ja sina oled andnud nad mulle ning nad on pidanud sinu sõna. Nüüd on nad ära tundnud, et kõik, mis sina oled andnud mulle, on sinu juurest, sest need sõnad, mis sa oled andnud mulle, olen mina andnud neile ja nemad on need vastu võtnud ja tõesti ära tundnud, et ma olen pärit sinu juurest, ning uskunud, et sina oled minu läkitanud. Mina palun nende eest, maailma eest ma ei palu, vaid nende eest, keda sina oled mulle andnud, sest nad on sinu omad. Ja kõik minu oma on sinu oma ja sinu oma on minu oma, ning mina olen kirgastatud nendes.

Kuuldud kirjakoht pärineb Jeesuse ülempreesterlikust palvest, mille esitab meile evangelist Johannes enne Jeesuse vangistamise kirjeldust. Selle palve järgmisest lõigust kõnelesime eelmisel pühapäeval.

Meie kirjakohta süvenedes tuleb esmalt vastata küsimusele: kellest Jeesus siin kõneleb? Kes on inimesed, kelle Taevane Isa on Pojale maailmast andnud? Teisisõnu, kes on need, kes kuuluvad Jumala ja Jeesuse Kristusega n-ö siseringi?

Esiteks on need muidugi Jeesuse 12 jüngrit: Peetrus, Andreas, Jaakobus ja Johannes, Filippus, Bartholomeus, Matteus, Toomas, Taddeus, Alfeuse poeg Jaakobus, Siimon Selootes ja Juudas Iskariot (jah, ka äraandja Juudas on ju sel hetkel ikkagi täieõiguslik jünger!).

Teiseks on need apostlid, kes on Jeesust ennast näinud – kas siis tema maise elu ajal või juba ülestõusnuna (Paulus kõneleb 1Kr 15:7j sadadest inimestest).

Kolmandaks (ja sellest kõnelesime ka eelmisel pühapäeval) ütleb Jeesus Jh 17:20: „Aga ma ei palu üksnes nende eest, vaid ka nende eest, kes nende sõna läbi hakkavad minusse uskuma.“ Seega palub Jeesus ka nende eest, kes usuvad jüngrite ja apostlite tunnistust Jeesus Kristusest. Ehk siis kõigi usklike, kogu Kristuse kiriku eest kuni tänapäevani. Ja võib-olla ka Jeesus Kristuse tagasitulekuni väes!

Seepärast pean tänases jutluses nende inimeste all, kelle taevane Isa on Jeesusele siit maailmast andnud, silmas kõiki usklike.

Siiski ütleb Jeesus Jh 17:23: „...et maailm tunneks ära, et sina [Isa] oled minu läkitanud...“ Seega on Jeesusel jüngrite, apostlite ja kiriku kaudu plaan kõigi inimestega. Küllap seisneb see plaan selles, et kogu maailm saaks vähemalt võimaluse Jeesus Kristusesse uskuda. Seepärast ei saa kirik lakata evangeeliumi kuulutamast ühelgi ajal ega üheski kohas, näigu need kuitahes ebasobivad. Ja seepärast ärge laskem enese üle laskuda väsimuse, tüdimuse ja pettumuse vaimul: võideldgem Jeesuse Kristuse tunnistamise eest ikka edasi, nii nagu Jumal meile usku ja andeid on andnud!

Kuid läheme tagasi Jeesuse palve juurde. Jeesus ütleb, et ta on usklikele teatavaks teinud Jumala nime. 2Ms 3:14 järgi ilmutab Jumal Moosesele põlevas põõsas oma nime „Ma Olen“, mille lähedane vorm heebrea keeles ongi „Jahve“ või „Jehoova“, nagu oleme harjunud Jumala nime Piiblist lugema. See nimi oli Moosese kaudu Iisraeli rahvale küll antud, kuid selle andja jäi ikkagi varjatuks.

Jeesus Kristus aga, kes on Sõna suure tähega, kes oli „alguses Jumala juures ja oli Jumal“ (Jh 1:1), on näidanud Jumala olemust usklikele. Nemad on Jumalat samuti näinud põlevast põõsast, nagu Moosiski. Kuid see põlev põõsas on muidugi Jeesus Kristus (analüütilise filosoofia keeles võiks öelda, et nad on näinud Jumala nime tähenduse taga olevat osutust ehk Jeesust Kristust). Seega teavad Jeesus Kristusesse uskujad Iisraeli rahvast paremini, mida tähendab nimi „Ma Olen“.

Edasi ütleb Jeesus, et usklikud on pidanud Jumala sõna. See võib tähendada lihtsalt seda, et usklikud peavad Jumala kätke, mida võib kokku võtta kahte – nagu teame: armasta Jumalat üle kõige ja ligimest nagu iseennast.

Kuid meie kirjakohas võib seda fraasi „sõna pidama“ mõista ka nii, et usklikud ei tagane Sõnast suure tähega kui Jeesusest Kristusest. Jh kõneleb ju meile 6. peatükis, kuidas paljud inimesed, kes tema järel käisid, ei suutnud taluda Jeesuse juttu „oma lihast kui tõelisest roast ja oma verest kui tõelisest joogist“ ning loobusid Jeesuse järel käimast.

Läbi kogu kiriku ajaloo on olnud inimesi, kes Kristusest mingil põhjusel taganevad. Samuti on neid ka meie ajal. Annaks Jumal, et meie nende hulka ei satuks!

Peale selle, ütleb Jeesus, on usklikud tõesti ära tundnud, et Jeesus on pärit Jumala juurest, ning uskunud, et Jumal on Tema läkitanud. Evangeeliume lugedes me kogeme, kuidas ka Jeesuse jüngrid kahtlevad ega mõista tihti, mida Jeesus oma kõnedega mõtleb. Ja ka Jeesus ise näib vahel olevat oma jüngrite taipamatusest häiritud.

Kuid siin, tuues usklikud palves Jumala ette, ei jäta Jeesus kahtlust: usklikud mõistavad asja tuuma, seda et Jeesus Kristus on Jumala Poeg, kes on maailma läkitatud Messias ning peab maailma patust ja surmast lunastama.

Lisaks ütleb Jeesus veidi kummalised sõnad: „maailma eest ma ei palu, vaid nende eest, keda sina oled mulle andnud, sest nad on sinu omad.“ Miks siis ei palu Jeesus maailma eest? Kõikide teiste inimeste eest, et Jumal annaks ka nemad Jeesusele? Et kõik mõistaksid Jumala vägevust ja kiidaksid Teda Tema imetegude pärast? Miks ei võinuks Jumal anda usu korraga kõigile inimestele, et vältida oma Poja surma ristil? Et vältida ka kristlaste ja mittekristlaste omavahelisi kemplemisi, mida tuleb ette kuni tänapäevani välja?

Tegelikult Jeesus palubki kogu maailma eest, nt siinsamas palves, eelmainitud salmis 23: „et maailm tunneks ära, et sina oled minu läkitanud“. Aga meie kirjakohas palub Jeesus ainult usklike eest. Sest Jumala plaaniks on rajada maa peale kirik. Kirik, mis toimiks nagu ühe riigi saatkond. Jumal ei taha maailma patult, surmalt ja Kuradilt „tagasi vallutada“, vaid valib rahumeelse taktika – rajab maailma oma esinduse, mis nüüd esindab Jumala nime, Jeesust Kristust.

Aga selle „Taevariigi saatkonna“ „töötajad“ peavad olema läbinisti ustavad ja kindlad. Muidu ei tule Jumala plaanist midagi välja. Ja seepärast ütlebki Jeesus siin, meie kirjakoha lõpus: „Ja kõik minu oma on sinu oma ja sinu oma on minu oma, ning mina olen kirkastatud nendes.“ Usklikud on küll inimesed, kuid siiski väga lähedased Jumalale. Ka Jeesus oli inimene, kuid siiski väga lähedane Jumalale. Enamgi veel, Ta on ise Jumal. Jüngrid ise jumalad ei ole, kuid nad pole ka halvemad Pojast, sest „Poeg on neis austatud/kirkastatud“.

Mida tähendab see väljend „Poeg/Jeesus on usklikes austatud“? Küllap seda, et usklikud hoiavad Jeesus Kristuse nime aus. Kui, tarvis ka oma elu hinnaga. Nad on nagu Kristuse sõdurid, kes võitlevad oma Issanda ja riigi eest lõpuni. Ja muidugi ka kiidavad ja ülistavad Teda jumalateenistustel.

Oleme siiani usklikest kõneldes jäänud justkui kõrvaltvaataja positsioonile. Aga kas ja kuidas käib Jeesuse palve siin meie kohta? Kas meie oleme maailm, kelle eest Jeesus ei palugi, või oleme siiski need, kelle Jumal on Jeesusele andnud?

Jeesus palub siin ka meie eest. Meie ei ole maailm, sest meie oleme täna tulnud Jeesuse sõnu kuulama. See aga, mis on Jeesuse oma, on ka Jumala oma. Meiegi austame ju täna Jumalat. Kui Jumal poleks meid Jeesusele andnud, siis me poleks täna siin. Võib-olla on mõned siinoliijaist ristimata? Aga ka siis on nad need, keda Jumal tahab Jeesusele anda.

Nõnda oleme ka meie usklikud. Mõned meist on Jeesus alles kutsunud, teised on ta juba vastu võtnud. Jäägem Jeesuse juurde! Selle kohta käib tema sõna Jh 15:5–8: „Mina olen viinapuu, teie olete oksad. Kes jääb minusse ja mina temasse, see kannab palju vilja, sest minust lahus ei suuda te midagi teha. Kes ei jää minu külge, heidetakse välja nagu oks, ja ta kuivab. Ja nad kogutakse kokku ja visatakse tulle ja nad põlevad ära. Kui te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te iganes tahate, ning see sünnib teile. Selles on minu Isa kirkastatud, et te kannate palju vilja ja saate minu jüngriteks.“

Nõnda siis on Jumal pookinud või pookimas meid Jeesuse Kristuse läbi oma tüve külge. Jäägem siis sinna, sest see oleneb ka meie tahtest! Jumal võib meid oma plaanideks kasutada ka siis, kui töötame algul tema vastu – nii, nagu juhtus Paulusega. Ent kui jääme Jumala juurde oma elu lõpuni, siis kogeme suurt armuallikat. Me saame jüngritena Jumalat austada nii, et me ka väga tahame seda

teha. Ja siis me kanname palju vilja: me anname oma usu Jumalasse edasi ka teistele.
Aamen.